

STUDENTKORET: Det er tepper av klang som ligger under og rundt melodien, eller solister som ligger på toner klare som laserstråler, høyt over melodien, skriver vår anmelder om Kvindelige Studenters Sangforening sitt album.

Foto: Anna-Julia Granberg/Blunderbluss

Kom nærmere, det er jul!

To norske jente- og kvinnekore synger julen inn ufattelig vakkert. I glimt kommer vi også forbi skjønnheten, dit hvor vi aller helst vil være.

Album Kor

Kvindelige Studenters Sangforening STILLE SOM SNE

Marit Tøndel Bodsberg Weyde, dirigent Inger-Lise Ulsrud, orgel

Lawo 2020

Det norske jentekor STILLE GRENDER

Anne Karin Sundal-Ask, dirigent Tord Gustavsen, piano
2L 2020

ANMELDELSE TORE HEGDAHL

kultur@vl.no

Tore Hegdahl er organist i Årstad kirke og klassiskanmelder i Vårt Land.

Julen nærmer seg, tross alt, og i alle fall her til lands er det en kvelds- og nattefest, uten smell-bongbonger. Tenk, så fint: Den største festen i året handler om stillhet. I det minste har den et element av det sarte og stille i seg – i tillegg til alt som følger med det å ha riktig mange penger.

Uansett, i år blir julen sunget inn på to nye plater som har mye felles, også i tittelen: *Stille som sne* med Kvindelige Studenters Sangforening og *Stille grender* med Det norske jentekor. Med

andre ord to kor bestående av jenter og unge kvinner, begge fabelaktig flinke. Begge har også med seg en improviserende musiker, organist Inger-Lise Ulsrud på førstnevnte, og pianist Tord Gustavsen på den andre. Repertoaret er det samme: De kjente og kjære julesangene, ispedd noen litt mindre kjente, og med «Deilig er jorden» til slutt. Begge platene anbefales varmt. Men flinkhet alene har aldri fått steiner til å gråte. Det er sannheten. Det må mer til, flinkheten må på en eller annen måte sprekke opp.

Verdens beste. Kvindelige Studenters Sangforening feirer sitt 125-årsjubileum i år. De er det offisielle kvinnekoret til Universitetet i Oslo, og har altså

holdt på siden 1895 – verdens eldste akademiske kvinnekore. Faktisk også verdens beste, om vi skal tro Interkulturs verdensranking for kor, hvor de har vært rangert som beste kvinnekore siden 2015. Dirigent er Marit Tøndel Bodsberg Weyde.

Dette er enormt imponerende. Det ligger ufattelig mye arbeid bak det å ligge på et slikt nivå, og bak den lyden som koret lager. Homogenitet, klarhet, intonasjon, presisjon, artikkulasjon, alle disse tingene er akkurat slik man kunne ønske seg dem. Koret har full kontroll i høyden, og alter som synger vidunderlig bløtt og luftig.

Magisk Stille natt. På platen deres er det julesanger i ganske raffinerte arrangementer.

Det er tepper av klang som ligger under og rundt melodien, eller solister som ligger på toner klare som laserstråler, høyt over melodien. Helt magisk er det på «Stille natt», hvor klangteppet de legger på første og siste vers minner om St. Petersburg kammerkor i sine glansdager, like varmt og bare enda mer presist.

I det hele tatt synes jeg de er aller best når de synger svakt. Fabelaktig gode i for eksempel i «Sæle jolekveld», men også mange andre steder. Nevnes må også Inger-Lise Ulsruds velformete orgel improvisasjoner. For meg kunne det vært mye mer av henne på platen, også mens koret synger, ikke bare som frittstående innledninger. På sangen «Sne» hører vi hvor fint det kan være.

DET NORSKE JENTEKOR: Selvfølgelig får man noe gratis i selve stemmene til 6 år gamle jenter, eller hvor gamle de nå er. Men det er noe med måten det er gjort på her, så naturlig, og samtidig så nakent. Det er gjort med alvor, skriver Tore Hegdahl.

Foto: Morten Lindberg

Ikke helt avspent. Det er altså mange høydepunkter her, det ene etter det andre, krysstallklart og vakkert. Utfordringen for en slik plate er selvsagt at etter 10–12 sanger begynner man å bli vant til det. Den tross alt begrensede bredden av stemninger og følelser begynner å bli merkbar. Jeg kjenner meg som gamle Scrooge når jeg sier dette, men det er også en viss tendens til at klangen virker holdt, ikke helt avspent.

Særlig når de synger sterkt er det som om man kan høre lyden av kontroll. Et vidunderlig øyeblikk er åpningen av «Deilig er jorden», med en solo av Vilde Louise Didriksen. Stemmen hennes har noe av den hudløsheten som jeg lengter etter. Koret er superfink, men jeg vil nærmere. Det er jo jul.

Jentekoret. En juleplate er kanskje ikke stedet å lete etter brennende følelser. Men den andre platen jeg nevnte, *Stille grender* med Det norske jentekor, gjør et forsøk. Det er særlig Tord Gustavsens pianospill som gir platen emosjonelt nærvær. Han akkompagnerer og lager

innledninger til sangene, altså det samme som Ulrud gjør på den andre platen, bare innenfor et jazz/gospel/blues-tonespråk.

Den store forskjellen er at han har fått mye større plass. Det er nesten en duo-plate, med to likeverdige aktører som utfyller hverandre. Gustavsen går tidvis et godt stykke bort fra den trygge og velkjente lyden av jul, uten at det virker påtatt overhodet. Som alltid er han veldig alvorlig og til stede når han spiller, selv når han akkompagnerer en sang som «Det lyser i stille grender».

Og koret? Jeg har allerede brukt opp «nydelig», «vakkert» og «vidunderlig», jeg begynner å gå tom for ord. Men jentekoret synger altså ufattelig fint. Alle problemer med holdt klang er borte her. Jeg skjønner ikke hvorfor, men det er det. Holdt klang er jo et fenomen i veldig mange virkelig gode kor, ikke minst i gode barnekor. Men altså ikke her. Klangen er avspent, det er nydelig i høyden, og musikken puster fint. Den velkjente strenge hånden i nakken er langt unna.

Jul i svingen. Det norske jentekor har også en solid historie.

Opprinnelig startet i 1947 som NRKs pikekor, så som selvstendig organisasjon fra 1994 under det nåværende navnet. Dirigent siden 2005 er Anne Karin Sundal-Ask. Koret er inndelt i ulike aldersgrupper, med medlemmer fra 6 til 26 år. På platen hører vi gruppene i forskjellige blandinger, og programmet er ordentlig artistisk lagt opp.

Først på spor nummer fem, når vi har vent oss til den nydelige klangen av koret og tror at det ikke kan bli finere, slipper de minstejentene til med «Jul i svingen». Må høres, som det heter. Særlig på tre sanger er de yngste stemmene i forgrunnen, og hver gang merker jeg at jeg spisser ørene. Selvfølgelig får man noe gratis i selve stemmene til 6 år gamle jenter, eller hvor gamle de nå er. Men det er noe med måten det er gjort på her, så naturlig, og samtidig så nakent. Det er gjort med alvor.

Rikt samspill. Det beste med platen er likevel samspelet mellom koret og pianisten, hvor mye de tilfører hverandre. Jeg liker veldig godt at han ikke holder seg tilbake, men spiller ut hele

”

Jeg har allerede brukt opp «nydelig», «vakkert» og «vidunderlig», jeg begynner å gå tom for ord. Men jentekoret synger altså ufattelig fint.

registeret sitt. Flere steder er det rent ut funky, og ikke minst er det romantisk. Jazzen er jo den store formidleren av drømmer og lengsel. Rørende når det blir gjort oppriktig, som her. Samtidig er klangen i koret så klar, og setter det Gustavsen gjør i så fint relieff. Hør for eksempel på «Mitt hjerte alltid vanker» hvor han spiller i fire minutter før koret liksom vokser ut av pianoklangen, eller «Glade jul» som er en improvisasjon med sterke følelser, hvor koret bare nynner melodien, nesten i bakgrunnen.

Ikke overbevist. *Stille grender* er et dobbeltalbum. Som en bonus får vi en hel avdeling med pianosolo-improvisasjoner av Gustavsen. Jeg er ikke så overbevist om denne siste delen. Pianospillet, som var en stor berikelse i den første delen, føles mye mer begrenset når det utfolder seg alene. Andre kan nok oppleve dette annerledes. Det venter på meg, som tyskerne så fint sier. Jeg lengter hele tiden tilbake til de fine jentestemmene, med sin naturlighet. I samspelet dem imellom var det en rikdom av følelser.